

Schůze Komise životního prostředí 3/2023

zápis z jednání

Datum konání: 27.3.2023

Místo konání: Městský úřad Roztoky

Začátek: 18:00

Konec: 20:15

Přítomní: Alice Frydrychová, Jiří Hašek, Michael Hošek, Josef Votava, Jaroslav Jeřábek, Martin Štifter, Radim Špaček, Tomáš Zděblo

Omluvení: Pavel Flener, Zuzana Šrůmová, Zuzana Richterová

Program jednání:

1. Přivítání nové členky komise ŽP Alice Frydrychové (Společně PRO)
2. Místostarostenský raport (radní Zuzana Šrůmová)
3. Hlavní téma: chráněná a biologicky cenná území v katastrech Roztoky a Žalov
4. Představení projektu zajištění náhradních hnízdních příležitostí pro jiříčku obecnou
5. Představení návrhů sjednocení městského mobiliáře (radní Zuzana Šrůmová)
6. Oznámení o záměru zřízení/obnovy naučně-rekreačních stezek v katastrech Roztoky a Žalov a Únětice u Prahy (radní Zuzana Šrůmová)
7. Průběžná zpráva k projektům spolku Jestřábník za rok 2022 (Tomáš Zděblo)
8. Návrh zajištění péče o historický sad na Levém Hradci spolkem Jestřábník (Tomáš Zděblo, přesunuto z minulé KŽP)
9. Příprava výběrového řízení na kontejnery pro selektivní sběr odpadu (p. Martin Štifter, přesunuto z minulé KŽP)
10. ostatní

Obsahem zasedání komise bylo:

1) **Představení nové členky komise ŽP Alice Frydrychové**, která nahrazuje paní Marcelu Šášínkovou. Jako vystudovaná zahradní architektka naplňuje paní Frydrychová lépe potřeby odborné kvalifikace pro členství v komisi. Návrh na náhradu paní Šášínkové paní Frydrychovou vyšel ze strany Společně PRO Roztoky a Žalov.

2) **Místostarostenský raport**. S ohledem na to, že se z jednání komise omluvili jak radní Z. Šrůmová, tak pan P. Flener i paní Z. Richterová, tlumočil stručně zprávy z úřadu Tomáš Zděblo.

- Rekonstrukce ulice Kostelní: započala avizovaná rekonstrukce, jsou ukončeny plánované výřezy dřevin. Aby nedocházelo k poškození nové úpravy ulice, budou při případných nových výsadbách instalovány kořenové zábrany. Kontrolních dní se nově účastní mimo pracovníků ostatních dotčených odborů, místostarostky a pracovníků odboru ŽP také arborista spolupracující s městem Roztoky.
- Obnova luk na Koláčově: dne 29.3.2023 započne výřezy vybraných náletových dřevin avizovaná obnova luk při ulici Pod Koláčovem. Obnova vychází z podnětu občanů Žalova, jejím cílem je zachování fragmentů původních luk. V prostoru budou ponechány vybrané rozptýlené dřeviny. Po odstranění dřevin proběhne frézování pařízků lehkou technikou. Cílem frézování je umožnění efektivní a ekonomicky výhodné využití ručně vedených sekaček a malotraktorů při následné péči o obnovené luční porosty.
- Město Roztoky připomnělo firmě Agrivep a.s. dohodu na zřízení zatravněných ochranných pásem kolem vybraných mezí a liniových výsadeb dřevin v Roztokách a Žalově. Zároveň firmu Agrivep požádalo o dodržení oznamovací povinnosti v případě aplikace rodenticidů na zemědělských pozemcích, tak jak ji stanoví platná legislativa.
- Dále pan T. Zděblo informoval o plánovaném setkání s majitelkou polí pod Žalovskou vodárnou. Majitelka by ráda uvedla pole zarostlá náletovým lesem do souladu se stavem zapsaným v katastru nemovitosti, tedy do stavu orná půda. Snaha o zhodnocení majetku a využívání zemědělské půdy je pochopitelná a legitimní, dochází zde ale ke střetu s veřejným zájmem ochrany životního prostředí.

Na části pozemků je územním plánem schválen lokální biokoridor (LBK1), resp. lokální biocentrum (LBC1). Tyto je nutné ze zákona zachovat. Cílem jednání s majitelkou je nalezení shody na podobě biokoridoru/biocentra a nalezení způsobu vyvážení soukromého a veřejného zájmu při využití těchto zemědělských pozemků.

- Na závěr tohoto bodu programu informoval p. Zděblo o probíhajících jednáních mezi městem Roztoky, obcí Únětice a jezdeckým klubem Agira, z.s. Cílem jednání bylo nalezení shody na takových podmínkách provozu jezdeckého klubu, které by zamezily negativním dopadům jeho fungování na přírodní a krajinné hodnoty území Holého vrchu. Jedná se především o udržení průchodnosti zvykových pěších stezek a polních cest, zamezení jejich poškozování pojezdem osobních a nákladních aut, zamezení nevhodnému nakládání s hnojem a zbytky krmiv a navyšování počtu drobných staveb a chovatelských zařízení. Pan Zděblo uvedl, že provoz JK Agira je v zásadě dán soukromoprávními vztahy s vlastníky pozemků a potřeby JK Agira vychází z platné legislativy a fyziologických potřeb zvířat. Nicméně, díky silnému rekreačnímu zatížení oblasti Holého vrchu je potřeba hledat kompromisní řešení vyvažující, tak jako ve výše zmíněném případě lokálního biokoridoru a biocentra, veřejný a soukromý zájem.

Krátká debata se rozvinula nad tématem nárazové pastvy koní na tělesu městské skládky a potřebě zabránit poškození jejího zemního krytu.

Komise v tomto došla k následujícímu usnesení:

Komise ŽP oceňuje jednání vedení města Roztoky a obce Únětice s JK Agira, z.s., jehož cílem je omezení negativních jevů doprovázejících provoz jezdeckého areálu na Holém vrchu. V případě pastvy koní na tělesu skládky komise konstatuje, že při dodržení bezpečnostních podmínek z hlediska zabezpečení skládky může být pastva prospěšná

pro podporu biodiverzity. S ohledem na stav zemního krytu skládky ale doporučuje důkladnou kontrolu vlivů a dopadů pastvy koní v místě na kryt skládky pracovníky městského úřadu.

3) Hlavní téma: chráněná a cenná přírodní území Roztok a Žalova

Michel Hošek představil typy územní ochrany přírody a krajiny relevantní pro Roztoky a jejich nejbližší okolí.

Jedná se o Přírodní rezervace, skladební části Územního systému ekologické stability (ÚSES) a Významné krajinné prvky.

Do katastru Roztoky zasahují dvě přírodní rezervace: Přírodní rezervace roztocký háj - Tiché údolí a Přírodní rezervace údolí Únětického potoka. Režim a péče o tato území se řídí schválenými Plány péče, území jsou ve správě Hlavního města Prahy resp. Středočeského kraje a možnost ovlivnit dění v nich je pro místní samosprávu omezená.

Územní systém ekologické stability představuje zelenou kostru krajiny. Jeho cílem je posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů. Skládá se z místních, regionálních a nadregionálních biocenter a biokoridorů.

Pro Roztoky je důležité zejména nadregionální biocentrum údolí Vltavy.

Schválený územní plán stanoví místní části ÚSESu - biokoridor LBK1 a biocentrum LBC1 (viz výše - jednání o místních částech ÚSESu na polích pod žalovskou vodárnou). Část místního biokoridoru LBK1 sice zůstává jako "k založení", a jeho realizace a zlepšení stavu je podmíněno souhlasem vlastníka dotčených pozemků, poškození (např. zástvbou) ze zákona možné není.

Posledním prvkem územní ochrany přírody a krajiny jsou Významné krajinné prvky.

Existují dva jejich druhy - významné krajinné prvky ze zákona, ty tvoří lesní pozemky (PUPFL) a vodní plochy, toky a jejich břehy, mokřady.

Dalším typem jsou tzv. Registrované významné krajinné prvky. Ty jsou nejnižším stupněm ochrany území. Mohou chránit nejen přírodní, ale i kulturní a historické prvky krajiny důležité pro krajinný ráz, ducha a identitu místa.

Tomáš Zděblo navázal na předchozí tím, že mimo chráněných území v Roztokách a Žalově máme území, která jsou cenná výskytem chráněných a ohrožených přírodních druhů, nebo mají historickou a kulturní a rekreační hodnotu, ale ochranu postrádají.

Upozornil na to, že tato místa by zasloužila ochranu registrací jako významné krajinné prvky. Registrace je prozatím v kompetenci odboru životního prostředí městského

úřadu Roztoky v rámci výkonu přenesené působnosti státní správy. Od 1.7. se tato kompetence ale přesune na městský úřad Černošice a naše možnost tak VKP registrovat v kvalitní podobě zanikne.

Tomáš Zděbalo zároveň uvedl, že odbor životního prostředí má podklady pro registraci VKP na většině vhodných území. Jedná se o návrhový zakres registrovaných VKP pro Prahu - západ a několik biologických posouzení a průzkumů Roztok a Žalova.

Pan Radim Špaček podotkl, že vhodným podkladem by byl geobotanický průzkum, pan Hošek oponoval s tím, že jako indikátor významu území jsou dostatečné botanické a floristické průzkumy, která má odbor ŽP k dispozici. Komise se shodla, že s ohledem na blížký přesun kompetencí na ORP Černošice by bylo vhodné zahájit registraci VKP na území Roztok a Žalova.

Debatovaná území byla: Řivnáč, Skalka, Levý Hradec, ostroh za Solníky, třešňovka U oveček (pomístní název) při ulici Nad vinicemi a Řivnáček. Na Levém Hradci je náš jediný registrovaný VKP, ale zasloužil by revizi resp. rozšíření.

Martin Štifter v souvislosti s návrhy upozornil na několik historických zátop pozemků a domů v části Tichého údolí přívalovým deštěm právě z míst U oveček. Pan Votava upřesnil místo pohybu dešťové vody a upozornil, že typ porostu by zátopu nijak neovlivnil.

Michal Hošek upozornil na to, že většina cenných území vznikla nebo byla dlouhodobě ovlivňována lidským hospodařením a na potřebu pravidelné údržby, která by zabránila zarůstání území náletovými dřevinami, které poškozují území potřebná k životu cenných druhů.

Josef Votava upozorňuje na to, že ne všude je potřeba bránit zarůstání, potřebná je diferencovaná a rozmanitá péče. Porosty se na jednotlivých místech mohou střídat. Péče a zarůstání mohou být peiodické.

Radim Špaček upozorňuje na důležitost rozmanitosti přírodních prostředí a typů porostu.

Alice Frydrychová reaguje na vstup pana Špačka ohledně kvalifikace odborníka, který by měl vypracovat územní studii s tím, že by studii měl tvořit multioborový tým, pod vedením např. Krajinářského architekta V týmu by měl být krajinářský architekt, specialista na vodohospodářství, krajinnou ekologii, botaniku, zoologii, případně i sociologii a specialista pro participaci veřejnosti. . Ohledně VKP naopak nevidí problém ve vyhlášení památek bez existence územní studie, nutné je podle ní začít jednat včas (ihned) tak aby měl odbor životního prostředí dostatek času na zpracování žádosti.

Komise se k tomuto usnesla:

Komise ŽP doporučuje městu Roztoky, aby s ohledem na předpokládané převedení kompetencí odboru životního prostředí města Roztoky ve výkonu přenesené státní

správy (přechod kompetence k registraci významných krajinných prvků na ORP3 - OÚ Černošice) zahájilo v nejbližších měsících kroky k registraci vybraných významných krajinných prvků v katastrech Roztoky a Žalov na základě podkladů, které má odbor ŽP k dispozici.

4) Projekt tvorby náhradních hnízdních příležitostí pro jiříčku obecnou (Jiříčková věž)

Tomáš Zděbalo informoval o plánované stavbě Jiříčkové věže v Masarykově ulici a instalaci náhradních hnízd na objektech SVJ v Masarykově ulici resp. na objektu Renovy.

V následující krátké debatě zazněly dotazy na vliv přemístění hnízd na výskyt hmyzu (J. Rysplerová). Michael Hošek uvedl, že při plánovaném přesunu hnízdíšť o maximálně nižší desítky metrů se doletová vzdálenost ani teritorium jiříček v zásadě nezmění.

Josef Votava upozornil na citlivou situaci kolem hluku z restaurace v hotelu Academic a na potřebu citlivé komunikace s obyvateli okolí Tyršova náměstí. Pan Hašek se zeptal, zda by v takovém případě nebylo vhodné jiříčkovou věž přesunout k Solníkům.

Tomáš Zděbalo odpověděl, že jiříčky jsou poměrně konzervativní a věž by tak daleko od původního hnízdíště pravděpodobně neosídlily. Tomáš Zděbalo dále upozornil, že podrobné informace by měla Zuzana Richterová, která se jednání komise ŽP nemohla zúčastnit, ale že by bylo vhodné, aby projekt představila buď ona, nebo spolupracující ornitoložka na další schůzce komise.

Komise se k tomuto usnesla:

Komise ŽP podporuje realizaci projektu zajištění náhradních hnízdních příležitostí pro jiříčku obecnou. Při komunikaci tohoto projektu směrem k veřejnosti doporučuje zohlednit citlivou situaci s hlukovou zátěží v okolí Tyršova náměstí. Na budoucí jednání komise bude pozván(a) expert(ka) k diskusi nad technickým řešením a jeho efektivitou.

5) Představení návrhů sjednocení městského mobiliáře

Projednáno z důvodů nepřítomnosti Z. Šrůmové

6) Informace o záměrech zřízení naučně - rekreačních stezek v Roztokách a okolí.

Tomáš Zděbalo krátce informoval o zahájení příprav projektů naučně - rekreačních stezek.

Jedná se o Stezku Čeňka Rýznera (iniciátorka Eva Sodomová) a naučnou stezku po nábřeží Vltavy (iniciátorka Zuzana Sýkorová).

Jarmila Rysplerová oznámila, že je součástí pracovní skupiny k první ze stezek a že má jisté výhrady k trasování stezky místním biokoridorem a biocentrem pod žalovskou vodárnou.

Alice Frydrychová uvedla, že by bylo dobré udržet estetickou kvalitu při zpracování informačních prvků a mobiliáře, J. Votava dodal, že je potřeba i citlivost při jejich instalaci v přírodních územích.

Komise v tomto došla k následujícímu:

Komise ŽP byla informována o zahájení přípravy projektů naučně-rekreačních stezek Stezka Čeňka Rýznera a Naučná stezka nábřeží Vltavy (pracovní název). Komise pozve iniciátorky projektů, tedy p. Sodomovou, resp. p. Sýkorovou, aby na jednom z jejich blízkých zasedání své projekty komisi představily.

Komise zároveň žádá, aby jí v dostatečném předstihu byly představeny veškeré záměry (stavební i jiné povahy), které mohou mít vliv a dopad na přírodní, estetické a kulturně - historické hodnoty přírody a krajiny v Žalově a Roztokách.

7) Průběžná zpráva k projektům spolku Jestřábík za rok 2022

Neprojednáno z časových důvodů.

8) Návrh zajištění péče o historický sad na Levém Hradci spolkem Jestřábík (Tomáš Zděblo, přesunuto z minulé KŽP)

Tomáš Zděblo uvedl, že po zvážení připomínek, které k tomuto zazněly na předchozí komisi ŽP (návrh na bezplatné zajištění péče o historický sad na Levém Hradci spolkem Jestřábík) považuje za vhodnější pečovat pouze o sad na Levém Hradci a péči o stepní stráž k ulici Potoky rád ponechá, s ohledem na komplikovaný vztah místních k tomuto území, na odboru ŽP.

A poděkoval panu Votavovi a paní Rysplerové za pádne připomínky s tím, že bez jejich poznámek by si v nadšení nejspíše pěkně naběhl... ☐.

9) Příprava výběrového řízení na kontejnery pro selektivní sběr odpadu (p. Martin Štifter, přesunuto z minulé KŽP)

Martin Štifter informoval o schválení žádosti o dotaci na nákup kontejnerů o obsahu 1 100 litrů pro bytové domy, kde je tento obsah nádob potřebný. Projekt navazuje na zavedení adresného sběru od rodinných domů. Realizaci projektu budou řešit pracovníci města.

Přijatá usnesení:

Usnesení komise ŽP 6/2023

Komise ŽP oceňuje jednání vedení města Roztoky a obce Únětice s JK Agira, z.s., jehož cílem je omezení negativních jevů doprovázejících provoz jezdeckého areálu na Holém vrchu. V případě pastvy koní na tělesu skládky komise konstatuje, že při dodržení bezpečnostních podmínek z hlediska zabezpečení skládky může být pastva prospěšná pro podporu

biodiverzity. S ohledem na stav zemního krytu skládky ale doporučuje důkladnou kontrolu vlivů a dopadů pastvy koní v místě na kryt skládky pracovníky městského úřadu.

Usnesení komise ŽP 7/2023

Komise ŽP doporučuje městu Roztoky, aby s ohledem na předpokládané převedení kompetencí odboru životního prostředí města Roztoky ve výkonu přenesené státní správy (přechod kompetence k registraci významných krajinných prvků na ORP3 - OÚ Černošice) zahájilo v nejbližších měsících kroky k registraci vybraných významných krajinných prvků v katastrech Roztoky a Žalov na základě podkladů, které má odbor ŽP k dispozici.

Usnesení komise ŽP 8/2023

Komise ŽP podporuje realizaci projektu zajištění náhradních hnízdních příležitostí pro jiříčku obecnou. Při komunikaci tohoto projektu směrem k veřejnosti doporučuje zohlednit citlivou situaci s hlukovou zátěží v okolí Tyršova náměstí. Na budoucí jednání komise bude pozván(a) expert(ka) k diskusi nad technickým řešením a jeho efektivitou.

Usnesení komise ŽP 9/2023

Komise ŽP byla informována o zahájení přípravy projektů naučně-rekreačních stezek Stezka Čeňka Rýznera a Naučná stezka nábřeží Vltavy (pracovní název). Komise pozve iniciátorky projektů, tedy p. Sodomovou, resp. p. Sýkorovou, aby na jednom z jejích blízkých zasedáních své projekty komisi představily.

Komise zároveň žádá, aby jí v dostatečném předstihu byly představeny veškeré záměry (stavební i jiné povahy), které mohou mít vliv a dopad na přírodní, estetické a kulturně - historické hodnoty přírody a krajiny v Žalově a Roztokách.

Zapsala:
Jarmila Rysplerová

Ověřil:
Tomáš Zděblo